

Ludmila

Zpravodaj římskokatolické farnosti sv. Ludmily na Král. Vinohradech

Číslo 3.

občasník

vychází 5. března 2000

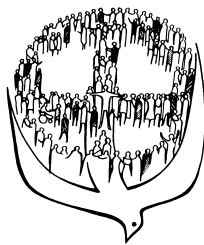
Slitováváš se nade všemi, Bože, a nemáš v nenávisti nic z toho, co jsi stvořil...“(Moudr. 11,24). Těmito slovy ze starozákonní knihy Moudrosti začíná liturgie mše sv. na Popeleční středu. Církve se vydává na cestu pokání, po níž má dospět k velikonoční slavnosti. Posvěcený popel, který poznamená naše čela je symbolem pomíjecnosti světa i jeho žádosti (1 Jan 2,17). Avšak tak jako v ohništi pod vrstvou popela doutnají žhavé uhlíky, ze kterých se může vznítit nový plamen, tak naše pomíjecnost se právě pokáním otevírá budoucímu vzkříšení ve slávě synů Božích (Řím. 8,19). „Kdo koná, co chce Bůh, zůstává na věky.“ (1 Jan 2,17).

Je důležité, aby si člověk dovedl přiznat hřích. To je první předpoklad pokání, jehož podstatou je vnitřní proměna. „Řekneme-li, že hřích nemáme, klameme sami sebe a není v nás pravda.“ (1 Jan 1,8). Bohužel, leckdo žije v sebeklamu. Je třeba kultivovat svědomí, aby nám dávalo správné signály a bylo citlivé. K výchově svědomí slouží denní zpytování a častější přístupování ke svátosti smíření.

Pokání není tedy jen záležitostí jednotlivců, ale i celé církve. Církve je dílo Boží, ale tvoří ji hříšní lidé. Proto ani církev nemůže žít v sebeklamu, ale musí si přiznat

nejeden hřích. Svatý Otec Jan Pavel II. proto vyzval celou církev, aby si na prahu nového tisíciletí křesťanské éry přiznala hříchy minulosti a pokáním se očistila.

Žijeme v době, kdy Kristova církev se snaží reagovat na znamení doby. „Kdo má ucho, ať poslouchá, co říká Duch církevním obcím.“ (Zj. 3,13). Nestačí však, aby reagoval jen Svatý Otec a biskupové.

My všichni, všechny Boží lid, musíme proměnit své smýšlení. Je třeba zbavovat se předsudků, nesnášenlivosti, nelásky. Správně pochopená tolerance

vůči „těm druhým“ neznamená, že zrelativizují vlastní hodnoty, které jsem až dosud vyznával. Naopak. Budu z nich těžít věrněji a plněji. Přitom však budu respektovat přesvědčení „toho druhého“, aniž bych mu cosi vnucoval.

Letošní Popeleční středa jako brána do postního čtyřicetidenní není charakterizována jen výlučně symbolikou popela. Měla by vykresat v duších jiskru svatodušního plamene velikého odpuštění a míru.

Petr Alkantara Houška, OFM

Postní období v naší farnosti

Kurz o modlitbě

Pro všechny, kteří by chtěli v postní době prohloubit svůj život modlitby, se připravuje malý kurz. Sestává se ze 7 večerů a zahájen bude v úterý 7. března na faře v 19:00 h. Témata jednotlivých setkání, kterými vás bude provázet sestra Viera, jsou následující:

- 7.3.** Modlitba jako setkání
- 14.3.** Četba Písma Svatého jako modlitba
- 21.3.** Četba Písma Svatého jako modlitba (pokračování)
- 28.3.** Křížová cesta
- 4.4.** Modlitba díky a chvály
- 11.4.** Modlitba Páně
- 18.4.** Život v Boží přítomnosti

Křížová cesta

Každý pátek (16:30 h) a neděli (16 h) v postní době se budeme modlit křížovou cestu v kostele sv. Ludmily.

V sobotu 18. března se vypravíme pomodlit křížovou cestu k bratřím kapucínům do kostela na Loretánském náměstí. Začátek je naplánován na 15. hodinu.

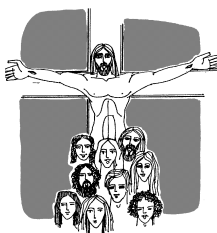
Farní pouť

Naše farní poutě se zatím vždy velmi vydařily. Jistě vás potěší, že i v postním období se uskuteční další. Tentokrát se vydáme do katedrály sv. Víta, sv. Václava a sv. Vojtěcha na Pražském Hradě a to v sobotu 8. dubna v 8 h.

Národní pouť do Říma

V rámci oslav Jubilejního roku 2000 vykoná naše farnost v době od 31.3. do 2.4. kající, děkovnou a prosebnou pouť do Věčného města Říma. Program bude následující. Už v pátek v 15 h se bude konat v Římě křížová cesta a poté se bude v bazilice svatého Pavla za hradbami sloužit jubilejní mše svatá. V sobotu bude audience u Svatého Otce ve Vatikánu a nedělní mše svatá se bude slavit v bazilice svatého Petra. Zváni jsou všichni, kdo chtějí vstoupit spolu s církví do nového milénia a být tak solí a světlem pro celý svět.

Společenství mladých

Společenství mladých lidí, které se schází pravidelně každý pátek v 18 h na faře, vstoupilo do svatého roku setkáním Agapé. Během dalších lednových a únorových setkání byl jejich program velmi pestrý. Od zábavných her a biblických hádanek, promítání videozáznamu filmu Mise, přednášky o historii farnosti až po náročnější témata, jakým je udělování odpustků, učení svatého Tomáše Akvinského či problematiky antikoncepce a fyziky nesmrtnosti. Všechna setkání byla uvedena rozjímáním nad jednotlivými blahoslavenstvími podle evangelia svatého Matouše.

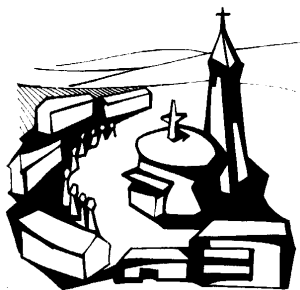
V postní době bude první část setkání věnována správné přípravě na svátost smíření. Témata setkání najdete na nástěnkách v kostele a na faře.

Setkání pastorační rady

Dne 22. února 2000 se konalo pravidelné setkání pastorační rady naší farnosti. Přítomno bylo 11 členů. Setkání jsme zahájili poohlédnutím do minulosti a zhodnocením toho, co jsme si předsevzali na předchozí schůzce.

Poutě naší farnosti

Jednou z takových důležitějších aktivit byly poutě. V prosinci jsme navštívili hrob sv. Ludmily, v lednu v rámci Jubilejního roku jsme se sešli v kostele P. Marie Vítězné na Malé Straně. Obě pouti byly hodnoceny velmi kladně. Zúčastnil se jich poměrně velký počet věřících, mezi poutníky vládla radostná atmosféra.

Tyto zkušenosti nás vedou k tomu, abychom v postní době vykonali další farní pouť v rámci Jubilejního roku a to do katedrály sv. Víta, sv. Václava a sv. Vojtěcha. Pouť by měla být opět v sobotu, někdy začátkem dubna. Je již další návrh, abychom v červnu navštívili sv. Hostýn, případně další poutní místo na Moravě. Tato pouť by však byla dvou-denní.

Prosba k farníkům

K vánočním svátkům naši seniori (70 let a výše) dostali jménem farnosti přání. Bohužel jej mohli obdržet jen ti, kteří vyplnili před časem dotazník a nechali se tak zapsat do farní kartotéky. Rádi bychom v budoucnosti měli kontakt na všechny

naše farníky. Starším nabídneme některou neděli na začátku postní doby možnost, aby nahlásili své jméno, adresu a věk. Mladší najdou v kostele opět dotazník, aby jej mohli vyplnit a odevzdat, pokud tak ještě neučinili.

Příprava na postní období

Hlavním tématem setkání farní rady byla postní doba v naší farnosti. Rozvinula se diskuse o tom, co udělat, aby se pobožnosti křížové cesty mohl zúčastnit větší počet věřících. Zvažovalo se několik možností. Nakonec jsme se rozhodli, že v neděli zůstane pobožnost křížové cesty nezměněná, tj. v 16:00 h, po ní v 16:30 h mše svatá. Změna ale nastane v pátek. Křížová cesta začne až v 16:30 h a po ní hned bude pokračovat mše svatá bez homilie. Kromě toho před odpolední mší svatou ve středu jednou za 14 dní od 16:10 h povedou křížovou cestu děti.

Květná neděle

Jako každý rok, tak i letos je sobota před Květnou nedělí vyhrazena nemocným a kajícím. 15. dubna ráno v 8:00 h bude mše svatá hlavně pro věkem pokročilé a nemocné, kteří při mši svaté mohou přijmout svátost nemocných. Odpoledne se bude konat kající pobožnost – společná příprava a individuální svatá zpověď za účasti zpovědníků z jiných farností. Během pobožnosti zazpívá náš sbor postní skladby.

Příští setkání pastorační rady se uskuteční ve středu 5. dubna.

P. Artur

Křížová cesta

Křesťanský život se kromě liturgie živí různými formami lidové zbožnosti, zakořeněnými v různých kulturách, které vyjadřují evangelijní cítění, lidskou moudrost a obohacují život křesťana. I křížová cesta, jako např. pouti, procesí, růženec, náboženské tance atd., patří mezi starobylé formy lidové zbožnosti. Toto cvičení má své dějinné předchůdce ve zbožných praktikách 13. století, kdy i dramatizace Kristových tajemství (svaté „hry“) sloužila k rozjímání a ke katechezi. Po příkladu sv. Františka z Assisi (†1226) i jiní kazatelé této doby se snažili posílit lidovou zbožnost tím, že realisticky kázali o Kristově umučení, vystavovali krucifixy, skládali modlitby a litanie, pořádali zbožné obřady a zavedli křížovou cestu. Již tenkrát bylo zvykem vyjadřo-

vat spoluúčast na Kristově utrpení jistou reprodukcí křížové cesty. V této praxi mělo napodobení první místo před rozjímáním. Ve 14. století se již pociťovala potřeba přidat k cestě i meditaci. Ale záliba v dramatizaci trvala a křížová cesta, která čítala někdy i 47 zastavení, mívala rozmanitý průběh, přizpůsobený různým možnostem inscenace pašijí. Tato praxe se sice držela zpráv evangelia o Kristově umučení, ale zároveň byla také otevřena všem možným legendám (Kristovy pády, Veronika apod.), které se okolo vyrojily.

Četnější svědectví o křížové cestě, na níž po sobě následuje 14 zastavení v pořadí a s příběhy, které známe dnes, se vyskytují v první polovině 17. století ve Španělsku. V 18. století se začaly zřizovat dnešní křížové cesty v kostelních interiérech. Moderní křížová cesta může mít i 15. zastavení - prázdný hrob, který ukazuje na nejhlubší tajemství samotného křesťanství, to jest vzkříšení. -mp-

Svět kolem nás

Plenární sněm a sněmovní kroužky

Situace církve v naší zemi neumožnila během komunismu svolat ani diecézní, ani plenární sněm, aby se také u nás (jako v jiných zemích) uskutečnily záměry II. Vatikánského koncilu. Biskupové se proto rozhodli svolat plenární sněm v této době.

Abychom ale mohli tak náročný úkol splnit, musíme se na něj připravit. V současné době se tak děje prostřednictvím sněmovních kroužků ve farnostech či řádech. Na zadní straně zpravodaje se dočtete, co taková setkávání přinášejí jednotlivcům. Pro zajímavost uvedu některá témata, která byla - a to je důležité - již na základě zápisů jednotlivých sněmovních kroužků z předchozího roku, vyhlášena pro tento rok: církev jako svátost spásy a společenství, církev jako společenství Božího lidu, jednota společenství Božího lidu. Připadají vám příliš obecná?

Však se také člení na okruhy, které zahrnují konkrétní otázky, např. k 2. tématu: měla by česká církev lépe hájit práva našich občanů? (Kdo by se měl k takovým věcem vyjadřovat a kdo ne?) Zdá se vám, že se mladí v naší církvi příliš upřednostňují, zanedbávají nebo mají odpovídající pozornost? Jak pečuje naše společenství o staré a nemocné členy? Zastávají ženy v církvi stejně důstojné postavení jako muži? Výchozí materiál „O církvi“ naleznete ve farní knihovně a na internetu: <http://cbk.cirkev.cz>, plán jednotlivých setkání na nástěnce. -cz-

Bezdomovci jsou lidé bez přístřeší

Potkáváte se s nimi a nevíte, co si máte myslet?

Pojem „bezdomovec“ se ustálil v naší polistopadové společnosti jako označení pro člověka, který nic nevlastní a svým vzhledem vzbuzuje nepříjemné pocity. Podle právního označení se jedná o osobu bez přístřeší a podle právního řádu je bezdomovec i občan bez státního občanství.

Jsou to naši bližní

Osobně se k označení „bezdomovec“ rovněž přikláním, ale zároveň musím přidat další vysvětlení, protože pouhým okem člověka neznalého problematiky, dochází k záměně různých skupin na okraji společnosti. Například občan ležící na chodníku před obchodním domem Tesco nebo na jiných veřejných prostorách, který Vás buď „slovně“ nebo „výrazem těla“ žádá o finanční pomoc, spadá do skupiny „žebráků“. Výstředně oblečená skupinka mladých lidí, kteří se nabourávají do opuštěných domů a žijí v nich ve skupinách, jsou squatteréři. Starší občané vybírající popelnice tímto způsobem mohou shánět vyhozené pečivo pro svá domácí zvířátka, může se ovšem jednat i o nemocné osoby. Třebaže se tyto skupiny prolínají s „bezdomovci“, nedá se mezi nimi udělat vždy rovnítko. Například důchodce přehrabující kontejner může žít na hranici životního minima, ale má kde bydlet. Squatter možná utekl od rodičů, ale většinou se k nim může vrátit. Bezdomovec ovšem nemá možnost trvalého bydlení.

Pokud si uvědomíme rozdíly mezi těmito skupinami, můžeme bezdomovce lépe pochopit a hledat správný druh pomoci. Domnívám se, že problém bezdomovců se dotýká celé společnosti podobně jako jiné sociální problémy. Stejně jako církev je jedno tělo, je jedním celkem i společnost,

kteří na sebe musí vzít odpovědnost za své nedostatky. Vždyť každý z nás si musí uvědomovat svou nedokonalost a prosit Boha o pomoc.

Jak jim pomoci?

Opravdová pomoc začíná přijetím těchto lidí do svého srdce, neboť oni sami cítí velkou touhu být přijímáni. Ve svém životě měli možnost zjistit, že hmotné věci člověk může lehce ztratit, ale pocit sounáležitosti zůstává a dává naději.

V Praze se nyní přímo na ulici můžeme setkat s novou formou sociální pomoci. Jedná se o projekt, jehož prostřednictvím se sami bezdomovci aktivně podílejí na řešení své situace prodáváním časopisu Patron. Naše pomoc spočívá v zakoupení zajímavého časopisu v hodnotě 20 Kč, z jehož prodeje má prodávající zisk 10 Kč.

Pokud vás touha pomáhat těmto lidem povede dál, můžete se přímo obrátit na organizace, které se tímto problémem zabývají.

Rád Vám je doporučím (po předchozí domluvě) osobně nebo telefonicky.

Tomuto tématu bude v naší farnosti věnováno páteční setkání (24. 3. v 18 h), kde se o životě lidí bez domova budete moci dozvědět mnohem víc.

Pavel Pěnkava

Adresa: Oddělení sociální prevence - poradna pro osoby bez přístřeší, Karolíny Světlé 7, Praha 1, tel.: 24 23 94 49.

Farní knihovna

Farní knihovna obsahuje zatím přibližně 600 titulů od předválečných až po knihy vydané v loňském roce. Zahrnuje: [a..] knihy vhodné k hlubšímu studiu teologie (studie ke Starému i Novému zákonu, k Evangelium, dokumenty II. Vat. koncilu, pojednání o svátostech v církvi apod.), [b..] knihy, které jsou nepostradatelnou pomůckou (stravou) pro duchovní život a rozjímání. (Jsou zde jednak knihy klasické jako např. Následování Krista, jednak knihy nejnovější vydávané Karmelitánským nakladatelstvím), [c..] knihy o výchově a morální problematice (Co děti nejvíc potřebují, Po dobrém nebo po zlém atd.), [d..] Knihy o životech světců, o jejich duchovním odkazu, rádech a jejich ideálech u nás i v širším měřítku. Kromě těchto tematických oblastí na-

jdete v naší knihovně ještě řadu dalších „perliček“ – z duchovní poezie, o uměleckých památkách atd., které vás jistě mile překvapí.

Knihy si můžete vypůjčit v pondělí, pátek a neděli od 17:30 do 18:30 h a ve čtvrtěk od 17:30 do 19 h.

SM Viera OSF

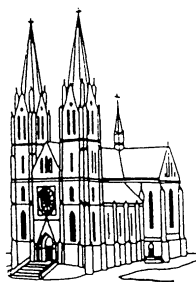
Pro období postu doporučujeme:

Křížová cesta v Koloseu pronesená Svätým Otcem Janem Pavlem II. z Karmelitánského nakladatelství 1997 (pod signaturou 2.16). Každé zastavení je uvedeno úryvkem z Písma svätého a následnou meditací.

Smlouva nová a věčná, Jaroslav Škarvada, Karmelitánské nakladatelství 1999. Vhodné k osobní meditaci i soukromé duchovní obnově (pod signaturou 1.54).

Z historie chrámu sv. Ludmily

Počátkem 19. století vznikají snahy o zachranu, dostavbu či stavbu církevních objektů. Umožňovalo to i nařízení pražského provinciálního synodu o stavbách a náčiní chrámu Páně z roku 1860 a otázky volby slohu v církevní architektuře. Od poloviny 19. století proto volili architekti sloh blízký církvi a to gotiku (dnes označovanou za novogotiku). Na stavbu chrámů na tehdejších pražských předměstích měli velký vliv kromě církve i představitelé obcí, ve kterých se církevní objekty měly realizovat. Dne 30. ledna 1887 se konala ustavující schůze „Spolku pro podporování stavby katolického chrámu na Královských Vno-

hradech“ - povýšených od roku 1879 na město. Protektorem spolku byl kardinál Schönborn a ve stanovách spolku bylo podporovat tehdejší samostatnou obec Královské Vinohrady (vznikají dne 7. srpna 1877 po rozdělení původních částí obce Vinohrady I a II na část Žižkov a Královské Vinohrady) při stavbě chrámu. Pro realizaci stavby bylo zvoleno místo v srdci Královských Vinohrad, zároveň však polohou vyvažující vzdálený chrám sv. Víta na Hradčanech. Architektem celého projektu chrámu sv. Ludmily se stal Josef Mocker, tedy tentýž muž, který řídil dostavbu chrámu sv. Víta na Hradčanech. 14. listopadu 1887 byly předloženy plány chrámu k posouzení, rozpočet počítal s částkou 365 666 zlatých, která však byla snížena a tak musel být projekt částečně přepracován.

(Pokračování příště)

Jaroslav Velín

Přijďte pomoci

Jedinců, kteří by zkoordinovali vlastní aktivity s dobou, kdy se v kostele sv. Ludmily uklízí, není dost. V těchto měsících se jedná o zvlášť aktuální potřebu. Dali jsme tedy slovo panu Bohdanu Vašíčkovi, u něho se můžete hlásit (v sudou středu po mši sv.):

Zajišťovat čistotu a pořádek v kostele a kolem něho není tak samozřejmé, jak se na první pohled jeví. Vzniklo u nás malé společenství, které pravidelně každou sudou středu po odpolední mši svaté přichází kostel uklidit. Bylo by ale dobré, a na to zatím síly nestačí, aby se uklízelo každou středu. Chtěl bych poděkovat všem, kdo se na úklidu podílí. Uznání patří i těm, kteří do farnosti nepatří podle bydliště, ale jejichž vztah ke kostelu sv. Ludmily je silnější než formální okolnosti. Je potěšitelné, že do úklidových prací se zapojuje i mládež, ve které vidíme budoucí pilíře farnosti. A řekněte: necítíte se dobře v čistém a pěkném prostředí? Platí-li to o našich domovech, platí to samozřejmě i o místě uchovávajícím Krista ve svatostánku a kde je denně přinášena Oběť nejsvětější. -ek

Z pravidelných akcí připomínáme

Katechumenát: setkávání zájemců o křest, pondělí v 18:30 h na faře.

Biblická hodina: rozjímání nad texty evangelia, čtvrtek v 19 h na faře.

Společenství mladých: schází se každý pátek po mši sv., aby v přátelském prostředí strávili spolu příjemné chvíle nad daným tématem.

První pátek v měsíci dubnu 7.4.: celodenní adorace (začíná mší sv. v 7:30 h), modlíme se za nová kněžská a řeholní povolání a rodiny za účasti seminaristů. Odpolední mši sv. v 16:30 h bude celebrovat Otec kardinál M. Vlček.

Bohoslužby v našem kostele: 6:30 h (středa, čtvrtek), 8 h (sobota), 8:30 h a 11 h (neděle), 16:30 h (každý den kromě soboty).

Příležitost ke svátosti smíření: vždy půl hodiny před začátkem mše sv. nebo po domluvě s knězem.

Naše farnost na internetu

Sdělovací prostředky nenávno přinesly informaci, že je možné se přes internet i zpovídat. Naši biskupové pak vše uváděli na pravou míru, protože zpověď může být jen osobní a přímá. Nic však nebrání tomu, aby se na internetu objevily zprávy o naší farnosti. Na adrese www.multimania.com/jdn/farnost.htm tedy naleznete vše, co byste jinak hledali na nástěnce v kostele nebo na faře: rozvrh mší, pravidelné týdenní akce, pozvánky

na blížící se události, jména kněží, kontakty. Dále jsou na hlavní stránce umístěna již vyšlá čísla Zpravodaje farnosti sv. Ludmily, která si berete při odchodu z kostela. Během několika týdnů si budete moci přečíst o historii farnosti, o farním kostele a o naší patronce. Pro zvědavé jsou k dispozici i odkazy na další zajímavé křesťanské internetové adresy, mj. i na Bibli on-line. Věřím, že se Vám tato moderní prezentace farnosti bude líbit a že autorům bez váhání sdělíte i vaše připomínky a návrhy. -jcz-

Ze sněmovních kroužků

Ve farnosti sv. Ludmily vznikly na podzim roku 1998 dva sněmovní kroužky, které se scházejí jednou za čtrnáct dní ve farních prostorách – jeden v úterý (v 18 h) a druhý ve středu (v 19 h). Nejedná se o uzavřená společenství, neboť se jich může účastnit každý, kdo se chce podělit o své zkušenosti, nápady a zapojit se tak do přípravy celonárodního sněmu. A co jednotlivá setkávání lidem ve sněmovních kroužcích dávají? Na to jsme se zeptali tří zástupců:

Pravidelná setkání na dané téma mne nutí se také pravidelně seznamovat s koncilními dokumenty, což bych sama nejspíš nedělala. V diskusi při setkáních si pak ozřejmuji praktický dopad dokumentu na život křesťana, obohacený o názory ostatních přítomných. Vedle toho je rozhodně přínosem, že se lidé více poznávají, a to dokonce i ti starší, a že nezůstává jen při známosti "od vidění" z kostela, kde jsme si maximálně potřásl rukou při pozdravení pokoje. Otevírá se tak pomalu prostor pro vytvoření farního společenství, kde lidé mohou sdílet své radosti a strasti a podat druhému třeba i pomocnou ruku. A takové podání ruky je vlastně uvedením do praxe onoho symbolického podání při mši svaté.

I. Šroubková

Činnost ve sněmovním kroužku je pro mě tak trochu návrat do studentských let. V 50. letech jsme měli kroužky na fakultách – meditovali jsme Písmo, probírali věrouku, mravouku, někdy si i

uspořádali duchovní obnovu. Zpočátku si jeden z nás chodil pro rozumy ke knězi, později, když byl kontakt s kněžími složitější (mnozí byli internováni nebo diskreditováni spoluprací s komunisty), jeli jsme sami. Ačkoliv to bylo 10 let před Koncilem, uvědomovali jsme si, že teď je věc církve na nás: dělali jsme, co jsme mohli a co jsme si sami vybrali, s vědomím nebezpečí při prozrazení, ale s vírou v pomoc Ducha svatého. Později jsme se jako dospělí či rodiny uchýlili v nějakém společenství, zpravidla už s knězem (nejspíš v civilu bez souhlasu), a snažili se navzájem si dávat Božího Ducha.

Výzva k formování sněmovních kroužků je pro nás podnětem k vytváření společenství jako před léty. Vážím si toho, že církev teď už oficiálně bere laiky jako údy rovnoprávné s hierarchií a snažíme se co nejlépe přispět k plnění jejího poslání.

O. Fischer

Náš sněmovní kroužek se koná jedenkrát za dva týdny. V každodenním shonu je to důvod k zastavení - přemýšlení nad daným tématem. V tomto mezidobí přijde chvíle onoho zastavení a přípravy, která je dvojitá - první bych nazvala rychlejší a druhou hlubší. Ta první je seznámení se s tématem a zodpovězení daných otázek. Druhá přichází na řadu v případě, jestliže příští téma povedu. A tehdy jí věnuji více času. Z toho vyplývá, že ve zpracování jednotlivých témat se v našem kroužku střídáme, což osobně považuji za velmi přínosné.

Ale vrátím se na začátek - je to zastavení, přemýšlení a snad i meditace nad daným tématem a v neposlední řadě naslouchání myšlenkám a názorům druhých. Přiznám se, že zcela na počátku byla zvědavost.

Z. Jeníková